

Dr. STEINFELD SÁNDOR EMLÉKÉNEK

Szabadkán született 1905-ben és Szabadkán aludt el örökre 1972-ben. A kezdet és a vég két dátuma a kommunista forradalmár és humanista orvos életét keretezi.

Életének ez a kettőssége harmonikusan összeforrt benne: az orvosi karon végzett klinikai gyakorlatokat az osztályharc gyakorlatára váltotta fel, és többet ült a mitrovicai börtön durván gyalult tapadójain, marxizmust tanulva és tanítva, mint a belgrádi egyetem amfiteátrumában.

A forradalmár és politikus Stafi a börtönökkel meghosszabbított tanulmányok után szerezte meg orvosi diplomáját, hogy nem sokkal később a bilecei koncentrációs táborba zárva, gyógykezelje marxista tanítómesterét, a csendőrökkel kegyetlenül megveretett Moša Pijadét. Amikor a Cvetković—Maček kormány kényszeredetten feloszlatta a koncentrációs tábort, Stafi nemcsak a fatalpú cipők koppanását ütemező Bilećanka induló dallamát hozta magával Újvidékre, de pártmegbízatását is, összeköttetését Branko Bajičtyal, a párt helyi bizottságának a titkárával.

A liberális főorvos visszafogadta állásába, szanatóriumába, azonban akkor már csak néhány szabad hónapja maradt a háborúig. Az orvos közlegény német hadifogságba került. Még megvan a címe: Feindarzt (fasiszta téboly egységesítette az ellenség és az orvos fogalmát!) Dr. S. S., fogolyszáma 1266, Stammlager XII. F.

Az annyszor megálmodott forradalmi harcnak nem lehetett részese, a szöges drótok közül csak 1945-ben tért haza.

Első feladatként újrakeltette a Hídat, a haladó szellemű folyóiratot, és az egykori Híd kiskönyvtár folytatásaként immár vastkos füzetekben és szókimondóan — nem a cenzúra megtévesztésére szolgáló ezópusi nyelven — hirdette szocialista világunk eszméit.

Szívügye volt a Híd, hiszen egykori élgárdájához tartozott. A hadifogságnak köszönhető, hogy életben maradt, és nem követte a halálba, bitóra ítélve, Mayer Ötmárt és Simokovich Rókust, a jugoszláviai magyarok harcos küldetésű, toborzó folyóiratának a szerkesztőit.

Az írás mesteriségét korán gyakorolta, fiatalon fogott tollat. Orvos-tanhallgató korában Somorja Sándor néven írt és fordított verseket, és mint Palics Miklós cikkezett bátran és tudományosan a Hídban, a burzsoá és a nemzeti elnyomatás, a fasiszta eszmezevar ellen. Ezeket a képességeit állította sorompóba a párt, amikor a Magyar Szó helyettes főszerkesztői posztjára hívta.

Maga nevezte később »ideológiai terheltségnek« megtorpanását, ami visszavonulásra készítette a politikai küzdelem élvonalából. A közéletből nem távozott elefántcsonttoronyba, habár munkássága java részét, tudását és kutató szellemét orvosi hivatásának szentelte. Marxista elméleti gondolkodása, emberszeretete és emberközelsége megnyilatkozott az utóbbi években írt népszerűsítő, de mindenkor tudományos igényességgel készült könyveiben, a lapokban, folyóiratokban megjelentetett cikkeiben.

A forradalmárok nemzedékéhez tartozó erőteljes személyisége, emberséges ember volta beleágyazódott a szabadságért harcoló, a szocializmust építő vajdasági Bábelünkbe.

Emléke bennünk és velünk él tovább. Felsejlik mérlegelt szava, megfontolt vitája. Szabatos mozdulataival közelít hozzánk. Esernyője kabátja gombjára akasztva lóg és fedetlen fővel jön, mint mindig.